

Asia: VN/13615/2019

Liikenne- ja viestintäministeriön lausuntopyyntö luonnoksesta liikenneturvallisuusstrategiaksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Oikeusministeriö pitää tärkeänä ja perusteltuna liikenneturvallisuusstrategialuonnoksen keskiössä olevaa kokonaisvaltaista lähestymistapaa liikenneturvallisuuteen ja pitää useimpia toimenpide-ehdotuksia kannatettavina.

Strategialuonnoksen s. 67 esitetään toimenpide-ehdotuksena 112, että selvitetään promillerajan laskemista 0,5 promilleen erityisesti moottoriteholtaan suurten veneiden kuljettajilta sekä myös muussa kuin ammattimaisessa toiminnassa. Taustana ehdotukselle on luonnoksen s. 19 esitys alkoholin käytöstä vesiliikenteessä. Luonnoksen s. 19 mukaan alkoholi on mukana suuressa osassa kuolemaan johtaneissa vesiliikenneonnettomuuksissa, erityisesti hukkumisonnettomuuksissa. Luonnoksen s. 17 mukaan suurin osa hukkumisista tapahtuu kuitenkin sisävesillä soutuveneillä ja muilla pienemmillä veneillä, joita promillerajoitukset eivät koske. Muina hukkumisriskiin vaikuttavina tekijöinä mainitaan muun muassa uimataito, kelluntapukineiden käyttämättä jättäminen ja sääolosuhteet.

Strategialuonnoksen s. 32 ilmenevin tavoin oikeusministeriön työryhmä selvitti vuosina 2010–2011 vesiliikenteen promillerajan alentamista ja päätyi ehdottamaan, että ammattimaisen vesiliikenteen promillerajaa laskettaisiin 0,5 promilleen ja huviveneilyn promilleraja jätetään ennalleen 1,0 promilleen. Tältä pohjalta vesiliikennejuopumusta koskevaa rikoslain 23 luvun 5 §:ää muutettiin vuonna 2012. Työryhmä esitti samalla muita keinoja vesiliikenteen turvallisuuden parantamiseksi.

Viime vuoden kesäkuun alusta voimaan tulleessa uudessa vesiliikennelaissa (782/2019) vesiliikenteen seuraamusjärjestelmää uudistettiin varsin kokonaisvaltaisesti. Lain säätämiseen johtaneen hallituksen esityksen 197/2018 vp s. 40 todetaan, että kun vesiliikennelain kokonaisuudistusta koskeva arviomuistio oli ollut lausunnolla touko-kesäkuussa 2017, yksi

tärkeimmistä lausunnoista tehdyistä johtopäätöksistä oli se, että vesiliikennejuopumuksen promillerajan alentamiseen oli suhtauduttava varauksella.

Rangaistavuudesta säätämistä ohjaavien kriminalisointiperusteiden mukaisesti katsotaan vakiintuneesti, että rikosoikeuden käytön lisäämisen tulee olla viimesijainen yhteiskunnallinen reagoitikeino moitittavaan käyttäytymiseen. Oikeusministeriön käsityksen mukaan vesiliikenneturvallisuuksilanteessa ja asiaa koskevissa rangaistavuuden arviointia koskevissa perusteissa ei ole viime vuosina tapahtunut sellaisia olennaisia muutoksia, joihin nähden rangaistavuuden tunnusmerkkinä olevan promillerajan laskemista koskevaa selvitystä olisi tässä yhteydessä pidettävä ajankohtaisena ja aiheellisena. Oikeusministeriö korostaa muiden hyödynnettävissä olevien keinojen ensisijaisuutta ja tärkeyttä.

Matikkala Jussi
OM

Paakkanen Katariina
OM